

Bulletin

Raad van Kerken Arnhem

Digitale nieuwsbrief nr. 36

11 maart 2015

Verschijnt maandelijks

In dit nummer:

- **Zit er muziek in de toekomst van de kerken? – Column door Trees Bartelds**
- **“Heimwee naar morgen” – muzikale theatervoorstelling – 11 maart**
- **Wat ik zeggen wilde – Bijdrage Guus Rood tijdens de nieuwjaarsreceptie van de RvK Arnhem**
- **“Canto Ostinato” door harpiste Assia Cunega – 13 maart**
- **Taizé viering in Duiven – 14 maart**
- **Ontmoetingsdag waarderende gemeenteopbouw in Bunnik – 21 maart**
- **Rol van de kerk in de participatiemaatschappij – bijeenkomst OKO – 26 maart**
- **Iconen besproken en bezongen – Thee met thema – 29 maart**
- **Honderdjarige herdenking Armeense genocide – 11 april**
- **Korte berichten**
- **“Het wil er bij mij niet meer in!” – Door Jan Hendriks**
- **Rectificaties**
- **Informatie over het Stadspastoraat Arnhem**
- **Colofon**

“Het wil er bij mij niet meer in!” Op pag. 6 vindt u een bijdrage van Jan Hendriks n.a.v. een bericht in dagblad TROUW over de afname van het aantal gelovigen in ons land.

“Heimwee naar morgen”

Op woensdagavond **11 maart** om **20.00 uur** vindt in de **Parkstraatgemeente** de muzikale theatervoorstelling

“Heimwee naar morgen” plaats.

Een impressie: *Wat is geluk? Wat is echt? Waarom is de wereld zo groot en vaak zo kil? Waarom rijdt er niet altijd een laatste trein naar veilig thuis? Dit zijn enkele vragen die gesteld worden in het nieuwe programma van*

Zit er muziek in de toekomst van de kerken?

Column door Trees Bartelds

Binnen de R-K kerk is verzet ontstaan tegen de plannen van kardinaal Eijk om meer dan 300 kerken te sluiten en over te gaan tot het vormen van 20 eucharistische centra. Er is een noodkreet aan paus Franciscus opgesteld waarin men de paus vraagt ‘dit onheil af te wenden’. Daarnaast is er in de PKN een initiatief gestart om de twee miljoen leden te betrekken bij de toekomst van de kerk door hen een enquête te laten invullen over wat men inspirerend vindt en over welke kwaliteiten een predikant moet beschikken. Twee heel uiteenlopende benaderingen van een gedeelde werkelijkheid: ontkerkelijking. Ieder zoekt op de vertrouwde manier naar een oplossing, helaas niet in gezamenlijkheid. Waarom niet meer oecumenisch gedacht? Toen ik vanuit een katholieke achtergrond voor de eerste keer een viering van een religieuze buur bijwoonde, viel mij de verrassende overeenkomst in liturgie op. Diezelfde ervaring had ik nog vele malen in andere kerken maar het haperde waar de muziek in het spel kwam: het orgel te luid, de gezangen te galmend of te slepend, niets wat het hart verheugde. Hoe kan dit veranderen? Muziek lijkt me van niet te onderschatten waarde in het proces van oecumene. Ik denk aan de Kerkennacht 2015: zou het niet mooi zijn als er een lied uitgekozen zou worden, dat in alle deelnemende kerken die nacht beluisterd en liefst ook meegezongen zou kunnen worden? En de volgende Kerkennacht komt er dan een tweede lied bij en wie weet een derde...

Derk Floors, Christan en Hans Grotenbreg, en Ruud Rutten. 'Heimwee naar morgen' geeft niet de antwoorden maar gaat in verhalen, muziek en beeld op zoek. Op verrassende wijze wisselen ernst en humor, grote thema's en alledaagse dingen elkaar af in een samenspel van tekst, muziek en beeld. Verhalen die putten uit herinneringen van vroeger, uit de actualiteit van nu en uit dromen van morgen. Verhalen die de 'grote' thema's van het leven – liefde, dood, God – vertolken, maar verhalen soms ook heel 'klein' en van alledag.

Deze voorstelling wordt gespeeld door

Derk Floors, verhalen: Derk Floors is predikant van de Dorpskerk in Rheden en docent medische ethiek aan de HAN.

Christian Grotenbreg, muziek: Christian is allround musicus/componist en arrangeur.

Hans Grotenbreg, muziek: Hans is pianist en muziekdocent, werkzaam als dirigent en bandleider bij diverse muziekgezelschappen.

Ruud Rutten, beeld en licht: volgde zijn opleiding aan de fotovakschool in Den Haag en daarnaast diverse videocursussen.

Parkstraatgemeente, Parkstraat 31A (NB de zijingang aan de Kastanjelaan is i.v.m. verbouwing tijdelijk buiten gebruik), toegang € 7,50.

Wat ik zeggen wilde

Bijdrage Guus Rood tijdens de nieuwjaarsreceptie van de RvK Arnhem

Op 13 januari hield de Raad van Kerken zijn nieuwjaarsreceptie. Ik mocht er in het kort aandacht vragen voor Oikocredit, een organisatie die is opgericht door de Wereldraad van Kerken. Ik wilde zeggen dat mensen bij Oikocredit kunnen beleggen in een fonds waaruit microkredieten worden verstrekt aan mensen in de derde wereld. De Bijbel zegt: 'Zwaarden omsmeden tot ploegscharen' en dat kan op deze manier concreet gemaakt worden. Je medemensen in staat stellen hun lot in eigen hand te nemen zal verstrekkende gevolgen hebben. Minder oorlog, minder armoede, je talenten niet begraven. De Bijbel geeft ons die opdracht, het is geen godgeefsheid maar onze christenplicht.

Ik had deze zinnen voorbereid, maar tijdens het openingsgebed door Johannes Kon voelde ik mij niet goed worden. Ik durfde niet om enig uitstel te vragen en begon aan mijn korte toespraak. Dat kwam niet over. Ik bleek op dat moment een lichte TIA te hebben. Kees Tinga bracht me daarop snel naar Rijnstate en na een nachtje ziekenhuis kon ik weer naar huis. Daarom vat ik mijn woorden kort samen in bovenstaand stukje. Als lezers op internet toetsen: 'Oikocredit' vinden ze alle informatie om mee te werken aan een meer rechtvaardige verdeling van de rijkdom en het behoud van onze aarde. Dat heet 'goed rentmeesterschap' en ook die boodschap staat geschreven in 'Het Goede Boek'.

'Canto Ostinato' door harpiste Assia Cunego

Concert in de Nieuw-Apostolische Kerk in Arnhem op vrijdag 13 maart om 20.00 uur

Op 13 maart zal harpiste Assia Cunego de Canto Ostinato van Simeon ten Holt uitvoeren op harp. Het concert wordt georganiseerd door de Gemeente Arnhem van de Christengemeenschap.

Canto Ostinato

De Nederlandse componist Simeon ten Holt (1923) schreef de Canto in de periode 1973-1976. In plaats van een compositie die van a tot z vastligt, schreef Ten Holt een 'vrije' vorm. De canto wordt in wisselende bezettingen uitgevoerd en heeft een variabele lengte. De concerten hebben een ritueel karakter, waarbij het resultaat steeds anders is. Dit komt doordat de componist de invulling van het te spelen materiaal aan de uitvoerder overlaat. Eigenlijk gaat dit nog een stap verder; net als bij improvisatie worden de muzikale keuzes pas gemaakt op het moment van uitvoering. Het is dan ook meer een proces, en velen spreken over 'een werk in uitvoering'. Maar of het nu wordt uitgevoerd op piano's, orgel, harp, marimba's of synthesizers; het klinkt altijd als Canto Ostinato: letterlijk een hardnekkig aanhoudend gezang, waarbij tijd en ruimte los van elkaar komen te staan. Spanning en ontspanning verdwijnen en maken plaats voor een nieuwe 'ware' emotie, waardoor veel mensen weer in contact komen met de beleving van een concert als zodanig.

Assia Cunego

Assia Cunego is geboren in Italië en woonachtig in Duitsland. Zij is een gerenommeerd vertolkster van de Canto en heeft een hele ontwikkeling doorgemaakt ten aanzien van het werk. Zo zegt ze over haar Canto-CD: *'Meine aktuelle Interpretation ist aber SEHR SEHR anders als auf der CD!'*. Zie ook www.assiacunego.com

De Christengemeenschap

Het concert wordt georganiseerd door de Gemeente Arnhem van De Christengemeenschap. De Christengemeenschap is in 1923 ontstaan als 'beweging voor religieuze vernieuwing' en is mede geïnspireerd op het werk van Rudolf Steiner. De Gemeente Arnhem is gevestigd aan de Brugstraat 5.

De afgelopen jaren is de kerk ingrijpend verbouwd en vernieuwd. De opbrengst van het concert wordt gebruikt om de kosten hiervan te helpen dekken.

Toegang: Gratis, collecte na afloop

Locatie: **Nieuw-Apostolische Kerk**, Eimerssingel-West 5, 6832 EW Arnhem

Ruime parkeergelegenheid. Bushalte 'De Grote Koppel', ca. iedere 10' verbinding vanaf Arnhem CS. Vanaf de bushalte 2' te voet.

Informatie: Dick Dekker, canto@kpnmail.nl

Taizéviering in Duiven

14 maart 2015

75 Jaar geleden, in 1940, legde broeder Roger (1915-2005) de fundamenten van een internationale christelijke kloostergemeenschap in Taizé, Bourgondië, Frankrijk. Hij hoopte dat het een gelijkenis van gemeenschap zou zijn, een plek waar verzoening binnen de mensenfamilie op gang zou kunnen komen.

Vandaag de dag telt de gemeenschap ongeveer 100 broeders: Katholieken,

Protestanten en Orthodoxen van verschillende achtergronden uit bijna dertig landen. Een deel van de broeders werkt in probleemgebieden elders.

In Taizé ontvangen de broeders wekelijks duizenden jongeren waarmee zij op zoek gaan naar een hernieuwing van hun/onze inzet voor menselijke solidariteit, in het licht van het Evangelie.

Er zijn dagelijks 3 gebedsmomenten, Bijbelreflecties, gespreksgroepen of momenten van stilte en workshops. Kortom een Pelgrimage van Vertrouwen op aarde.

Zaterdag **14 maart** is de volgende Taizéviering om **19.00 uur** in de **H. Remigiuskerk** te Duiven.

De diensten zijn geënt op de dagelijkse gebedsdiensten vol zang uit Taizé, meditatief, met 3 stiltemomenten erin, een lezing, gebeden en ruimte voor persoonlijke voorbeden.

De Taizéliederen worden gekozen bij de lezing van dat weekend.

De repetities van het gelegenheidskoor zijn op de 3 vrijdagen ervoor in het parochiecentrum van Duiven: 27 februari, 6 en 13 maart van 19.15 uur tot ca. 20.45 uur.

Ook jij/u bent van harte welkom, én in de dienst én bij de repetities.

Voor aanmelding of vragen kun je naar taizeduiven@hotmail.com

Namens de werkgroep Taizé Duiven
Afina Mekink

Waarderende gemeenteopbouw

Werken aan de kracht van de kerkelijke gemeente

De Landelijke Werkgroep Gemeentecontacten Nederland-Duitsland organiseert zaterdag 21 maart een landelijke ontmoetingsdag in "De Witte Huisjes", Kerkpad 3 te Bunnik.

Vanaf 10.00 uur zijn 'de Witte Huisjes' open en het programma begint om 10.30 uur.

Enkele programmaonderdelen:

- Inleiding over 'waarderende gemeenteopbouw' door dhr. Eduard Groen. Hij is als docent gemeenteopbouw / praktische theologie verbonden aan de Chr. Hogeschool Windesheim en aan het Baptisten Seminarium. Hij zit in het bestuur van 'Waarderende Gemeenteopbouw' en is deskundig op het terrein van dit thema.
- 'Die Zukunft der kirchlichen Gemeinden' door Bischof Dr. Andreas von Maltzahn. Bischof Von Maltzahn is binnen de onlangs gevormde Nordkirche bisschop in de Sprengel Mecklenburg en Pommern. Daarvoor was hij Landesbischof van de Evangelisch-Lutherische Landeskirche Mecklenburgs.

Er is gelegenheid voor discussie en er is een lunch.

De deelnamekosten bedragen € 5,- per persoon, te voldoen aan de ingang.

Opgave bij het secretariaat graag voor donderdag 19 maart.

Nadere informatie op www.kerkcontacteneuropa.nl

Rol van de kerk in de participatiemaatschappij

Bijeenkomst platform OKO

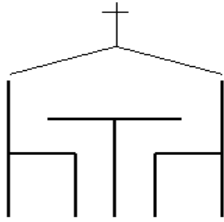
Donderdag 26 maart komt het platform OKO bijeen om de eerste resultaten te bespreken van de inventarisatie die is gehouden onder deelnemende kerken en kerkelijke organisaties van hun activiteiten op het gebied van hulpverlening, bezoekwerk, ontmoeting en zingeving.

Ongeveer twintig kerken en organisatie hebben meegewerkt aan deze inventarisatie; de werkgroep is nog druk bezig met de gegevens te verwerken maar we zijn blij met het resultaat tot nu toe. Mocht u nog niet toegekomen zijn aan het beantwoorden van onze vraag, dan nodigen we u uit dat alsnog te doen: uw gegevens worden zeker nog verwerkt.

Meer hier over op donderdag 26 maart, van **19.30-21.00 uur**. Plaats: **Opstandingskerk**, Rosendaalseweg 505.

Iconen besproken en bezongen

Thee met Thema in Oosterbeek op zondag 29 maart

In het kader van de ontmoetingen Thee met Thema vindt op zondag 29 maart 2015 een bijeenkomst plaats met Piet van der Heide.

De laatste jaren is er in onze streken een toenemende belangstelling voor iconen. Tentoonstellingen worden druk bezocht. In veel kerken en huiskamers is voor iconen een plaatsje ingeruimd. De voordracht sluit bij deze belangstelling aan. Piet zal stil staan bij het ambacht van de iconschilder. Ook komen de iconografie en de theologie van de icoon

ter sprake, waarbij in deze paastijd in het bijzonder aandacht wordt besteed aan de opstandingsicoon.

Citaten uit de Oost- en West-Europese literatuur illustreren de inhoud van de voordracht.

Passend in de opbouw van de lezing zingt hij, met zijn vrouw Pleunie van der Heide-Kaars, enige oud-Russische orthodoxe gezangen

Piet van der Heide is iconschilder en neerlandicus.

Plaats: Vredebergkerk, Van Toulon van der Koogweg 3, Oosterbeek

Tijd: **16.30-18.00 uur**. Inloop vanaf 16.00 uur

Informatie: Marlies Raaijmakers, tel. 026 333 2226

Honderdjarige herdenking van de Armeense genocide

De Armeens apostolische kerk Arnhem, stichting Armeense vrouwen te Gelderland en vereniging Armeense jongeren Arnhem, organiseren een herdenkingsbijeenkomst ter nagedachtenis aan de eerste genocide van de 20e eeuw.

De herdenkingsbijeenkomst vindt plaats op zaterdag **11 april** van **14.00 - 16.00 uur** in de **Opstandingskerk**, Rosendaalseweg 505 te Arnhem.

24 april aanstaande is het precies 100 jaar geleden dat de Armeense genocide plaatsvond. Toen begon de Ottomaans Turkse regering met een systematische massamoord op het Christelijke Armeense volk. Meer dan 1,5 miljoen Armeniërs zijn op gruwelijke wijze omgebracht en er werd

onherstelbare immateriële en morele schade aangericht. Deze gebeurtenissen ontketenden daarnaast een vreselijk patroon van herhaling in Europa, Azië en Afrika- sommigen zelfs voortdurend tot de dag van vandaag.

Vanuit deze gedachte willen we u uitnodigen deze herdenkingsdienst bij te wonen om samen stil te staan bij het verleden en de martelaren te herdenken en om samen uit te kijken naar een toekomst waarin zulke gruweligheden hopelijk niet zullen voorkomen.

Korte berichten

- Elke vrijdag 12.30-12.45 uur. **Coventrygebed** in de Walburgiskerk
- Iedere **woensdagavond** om **19.00 uur** is er in de vastentijd een **vesper** in de Walburgiskerk. Hierbij staat het gedachtegoed van Teresa van Avila centraal: Wat moet ik met dat licht van jou?
- In de Stille Week zijn er enkele vespers zonder maaltijd waarbij iedereen van harte welkom is.
Op **zondag 29 maart, Palmzondag** in de **Oud Katholieke kerk**, A.v. Nieuwenaarlaan 3.

Maandag 30, dinsdag 31 maart en woensdag 1 april in de Lutherse Kerk,
Spoorwegstraat 8.

Deze vespers beginnen steeds om **19.30 uur**.

- Het Nieuw Betuws Kamerkoor o.l.v. Frans van de Loo geeft op zondag 29 maart een groot Passieconcert in de Stadskerk in Huissen. Uitgevoerd worden o.a. het Requiem van Bob Chilcott en het Stabat mater van Joseph Rheinberger. De solisten zijn Claudia Wijers, sopraan en Erik Janse, tenor. Het orgel wordt bespeeld door Norbert Bartelsman samen met het Pendala Blaaskwintet.
- **Donateursmiddag** van het **Midden-Oosten Comité** van de **stichting COME** in Leiden. u wordt uitgenodigd op **woensdag 6 april** om **19.45 uur** in de **PKN kerk te Didam**. Ontvangst met koffie en thee om 19.30 uur. Het belooft een boeiende ontmoeting te worden, waarbij u misschien vanuit een ander perspectief de problemen in het Midden-Oosten gaat bekijken. U kunt zich aanmelden door een mail te sturen naar het secretariaat g-opstellen@kpnmail.nl

‘Het wil er bij mij niet meer in!’

Bijdrage van Jan Hendriks

Gelovigen nemen in aantal af. Bericht TROUW (18-1-2015). Komt door de individualisering, wordt vaak gezegd. Ten onrechte. Eerder door een tekort aan individualisering. Een grote rol speelt vooral de druk van de seculiere samenleving. Typerende opmerking: ‘Het wil er bij mij niet meer in!’ Met de diagnose moet ook de aanpak veranderen. Eén ding is wel zeker: in onze rationalistische cultuur komt het meer dan ooit aan op ervaringskennis. Er is een benadering die daar volle ruimte voor biedt, zó dat ervaring en ervaringsverhalen op een natuurlijke wijze ter sprake komen. Als vanzelf. Dat werk ik hieronder uit.

Op weg gaan: ‘langs verhalen van hoop’

‘Het geloof individualiseert’, aldus ook weer Joke van Saane, godsdienstpsychologe in haar commentaar op het recente onderzoek van Trouw. Kort gezegd komt de redenering hier op neer: individualisering betekent dat mensen los raken van traditionele verbanden (kerk, buurt, familie); zij laten zich niets meer voorschrijven en bepalen voortaan zelf of en wat zij geloven. Dat leidt tot een onoverzichtelijke variatie in opvattingen en levensbeschouwingen. Ieder houdt er zijn eigen godsdienst op na. Is die redenering correct? Individualisering is een realiteit, maar de gevolgen zoals die geschetst worden kloppen niet. Laat ik twee dingen noemen. Ten eerste is het zo dat mensen ook vandaag sterk worden beïnvloed door de netwerken waar zij deel van uitmaken. Het verschil met vroeger is - zoals Hurenkamp, Duyvendak e.a. op grond van empirisch onderzoek opmerken - dat zij daartoe niet meer worden gedwongen, zoals in de tijd van de verzuiling min of meer het geval was. ‘Zij doen dat nu in volle vrijheid’. Hun conclusie luidt: ‘We blijken nog in hoge mate te worden beïnvloed door de sociale groepen waartoe we (enthousiast!) behoren en blijken – o zo individueel – *en masse* tot dezelfde keuzes te komen’. Vandaar dat de ondertitel van de bundel studies over de gevolgen van individualisering luidt: *‘Kiezen voor de kudde’*. Dat is toch een tikje anders dan de mythe van de zelfverwerkelijking suggereert.

Ook de bewering dat de variatie in opvattingen en in levensbeschouwelijk opzicht toeneemt klopt niet. Integendeel, de cultuur wordt steeds eenvormiger. Dat profeteerde Abraham Kuyper al in 1867 in zijn brochure: *Eenvormigheid de vloek van het moderne leven*. Die trend wordt door modern onderzoek bevestigd. Zo concludeert de meest gerenommeerde onderzoeker over individualisering, Ulrich Beck, het volgende: ‘Het losraken uit traditionele levenswijzen gaat samen met gelijkmaking en standaardisering van levenswijzen’. Niks verscheidenheid. Integendeel. André Krouwel, politicoloog VU stelt zelfs: ‘nog nooit zijn Nederlanders zo gelijkgestemd en gelijk denkend geweest’. En Paul de Beer (UvA)

concludeert kort en goed: 'individualisering zit tussen de oren'. Het lijkt soms wel alsof de verscheidenheid in opvattingen en gedrag toeneemt, maar dat is een overgangsstadium. 'Op een gegeven moment volgt iedereen de trendsetters'.

Kortom: er ontstaat niet een eindeloze verscheidenheid in opvattingen maar een eenheidscultuur. Een dominant cultuur patroon dat bepaald wordt door het WTE complex: Wetenschap, Techniek, Economie, (Laeyendecker). Daarin wordt een beslissende rol toegekend aan de ratio. Die dominante cultuur bepaalt wat normaal is, hoe je je moet gedragen, hoe je moet denken en wat je moet vinden. Die cultuur bepaalt kort samengevat ons 'gezond verstand'.

Daar gaat een dwingende invloed van uit. 'We moeten ons aanpassen aan de mores van de huidige samenleving. En dat is een seculiere samenleving' (James Kennedy). Daarin is voor de klassieke christelijke gedachten geen plaats. Mensen drukken dat plastisch uit met de opmerking: 'Het wil er bij mij niet meer in'. Zo is het. Het past niet in wat we vandaag zien als ons gezond verstand. Wij hebben zo de neiging te beantwoorden aan wat die dominante cultuur voorschrijft. Geloven in God is een tikje gênant. Die neiging wordt nog versterkt doordat de dragers van de dominante cultuur – met een typering uit de 19^e eeuw het 'denkend deel der natie' - geneigd zijn zich laatdunkend uit te laten over de mensen die niet met de stroom mee gaan. Zelfs zo sterk dat Pieter van Os, NRC journalist, scherp afstand neemt van collega's en mensen in zijn eigen vriendenkring die kerkgangers zien als 'waanzinnigen' en die vinden 'dat elke verwijzing naar religie uit het openbare leven verwijderd moet worden'. Hij signaleert dat ook christen politici in hun schulp kruipen.

'Begrijpelijk: de dominante seculiere meerderheid duldt nauwelijks meer een ander mens- of maatschappijbeeld'. Ook binnen kerken worden gelovigen die vasthouden aan klassieke geloofswaarheden soms weggezet als mensen die nog niet zo ver zijn. Geen spoor van bescheidenheid die we aantreffen in de Bijbel (1 Kor.1: 26-29) en die we gereflecteerd zien in de kerkgeschiedenis, van Thomas à Kempis tot Hans Küng. De laatste stelt: 'de kleine luiden verkondigen vaak meer' het evangelie 'dan de leidinggevendenden en theologen'. Leven

Jan Hendriks

in de agnostische of seculiere cultuur kan er ook toe leiden dat christelijke organisaties zich aanpassen, aan de dominante cultuur. Zo schrapt, om nu maar één voorbeeld te noemen, Pax Christi het woord Christi. Dan ook nog te bedenken dat dit een vanouds katholieke vereniging is en dat in die context 'de vrede van Christus' een heel bijzondere ook liturgische lading heeft.

Kortom: Het afkalven van klassiek christelijke gezichtspunten komt niet door de individualisering – zeker niet doordat mensen nu eindelijk zelfstandig gaan nadenken - maar door de spanning van het leven in een niet-christelijke rationalistische cultuur. 'Het wil er bij mij niet meer in'. De gebruikelijke diagnose (individualisering) klopt dus niet. En dus moeten we ook zoeken naar een nieuwe benadering die daarbij past. Niet aanpassen, niet verstarren. '*Bouwen in vertrouwen*' (bisschop De Korte). Daarbij moeten we bedenken dat het niet primair aankomt op rationele redeneringen, maar op ervaringen en ervaringsverhalen. Daarbij horen ook de verhalen van de mensen van vroeger. Zoals in de Bijbel verteld. Prachtige verhalen 'waarin iets van een geheimzinnige Macht speurbaar wordt', aldus van Peursen. En mensen verrast en dankbaar reageren met '*Hij is het weer!*' Er zijn twee soorten kennis: rationele kennis (weten) en ervaringskennis (vertrouwd zijn met). Beide zijn nodig, maar er is wel een hiërarchie. Zo is de eigenlijke vraag niet 'Bestaat God?', maar: 'Hebt u hem wel eens ervaren? Of kent u zo iemand?' Die ervaringskennis is beslissend, in het bijzonder in onze cultuur waarin God verdonkeremaand wordt. 'De vrome van morgen zal een "mysticus" zijn, iemand die iets "ervaren" heeft, of hij zal er niet meer zijn'. Dat schreef Karl Rahner in 1966. Inmiddels is het morgen. Dat brengt mij tot de volgende stelling.

Stelling.

Leven in een seculiere cultuur vraagt om een gemeenteopbouw benadering waarin ruim baan wordt gemaakt voor ervaring en ervaringsverhalen van mensen van nu en van mensen van vroeger. Die verhalen stichten gemeenschap. Een dergelijk benadering is er: *Waarderende Gemeenteopbouw*. Het samen op weg gaan begint hier met het elkaar toevertrouwen van 'verhalen van hoop'. Elkaar. Gemeenteleden en anderen, *Kerk en Schare* (Noordmans). Die laatsten zijn misschien wel belangrijker dan de eersten. Ook dat zei Noordmans; al in 1933! Ad van Nieuwpoort geeft in zijn *'Open brief aan de Protestantse Kerk'* daar een nieuw argument voor.

Op weg gaan. 'Langs verhalen van hoop'. Niet wachten op besluiten van 'hogerhand' of adviezen van theologische faculteiten. Daar hangt het allemaal niet van af. Beslissend is wat er plaatselijk gebeurt. Dat besefte Hendrik Kraemer reeds in de veertiger jaren van de vorige eeuw. Daarom verving hij het toen gangbare woord *kerkopbouw* door een nieuw woord: *gemeenteopbouw*.

Kortom: waarderende gemeenteopbouw is de aangewezen weg. Zou het toevallig zijn dat die benadering in onze tijd ontwikkeld werd?

21 januari 2015

Dit artikel is ook geplaatst op de website WG:

<http://www.waarderendegemeenteopbouw.nl/goede-wijn-artikelen/de-filosofie.html>

Voor meer informatie over 'Waarderende Gemeenteopbouw' en eventuele reacties op deze bijdrage zie: www.waarderendegemeenteopbouw.nl
(info@waarderendegemeenteopbouw.nl)

Rectificaties

Informatiebrochure 2015

In de informatiebrochure 2015 van de RvK Arnhem staan enkele verkeerde meldingen.

Op pag. 7 moet de website van de kerkennacht zijn www.arnhem.kerkennacht.nl
Het mailadres is kerkennacht@rvkarnhem.nl

Pag. 8 De internationale conferentie met het thema Compassie heeft inmiddels al in 2014 plaatsgevonden.

Pag. 14 contact V-KK:
arnhem@vkk.nl en/of bhderksen@kpnmail.nl

Pag. 17 vacature Waalse Kerk:
Pasteur: Henk Spoelstra te Oss.

Pag. 18 rvk Duiven en Westervoort.
Schrappen: vroug en henk fikke.

Pag. 18 rvk Velp/Rozendaal:
Schrappen: mailadres gerdavandenbijllaardt@xs4all.nl

Informatie over het Stadsbestuur Arnhem

Dagelijks zijn er veel activiteiten in het Stadsbestuur Arnhem. Het Stadsbestuur is hét centrum voor bezinning en ontmoeting in onze stad in de vorm van verdiepende cursussen, workshops, lezingen, meditaties, exposities en concerten.

Enkele van de activiteiten in de komende tijd:

Een dagje 'Hundertwasseren'

Zaterdag 21 maart is het opnieuw 'Hundertwasser-dag' in het SpA. In het werk van de veelzijdige Friedenreich Hundertwasser (1928-2000), Oostenrijks schilder, graficus en architect stroomt, golft en spiraalt alles. Wat dit met je doet, ervaar je tijdens een dagje 'Hundertwasseren'.

Agenda

12 maart 2015 van 20:00 tot 22:00 uur: [David in woord, beeld en harpmuziek](#)

13 maart 2015 van 18:00 tot 21:00 uur: [Het Gasthuis](#)

21 maart 2015 van 13:00 tot 15:30 uur: [Hildegard als milde manager: hoe doet zij dat?](#)

26 maart 2015 van 19:30 tot 22:00 uur: [In je kracht komen](#)

27 maart 2015 van 20:00 tot 21:30 uur: [Lenteverhalen](#)

28 maart 2015 van 16:00 tot 17:30 uur: [Opening expositie: Alles begint met zien](#)

Uitgebreidere informatie over deze en andere activiteiten vindt u op www.stadspastoraat.nl

De adressen voor opgeven en aanmelden zijn

Stadsbestuur Arnhem

Driekoningendwarsstraat 30, tel. 026 3513185, email stadspastoraat@planet.nl

Colofon

Bulletin is een uitgave van de Raad van Kerken Arnhem.

Secretaris a.i.: Johannes Kon

Opmaak: Gerrit Koning

Coördinator columns: Kees Tinga

Eindredactie: Dagelijks bestuur

Alle in Arnhem gevestigde christelijke kerken en geloofsgemeenschappen kunnen in de Raad vertegenwoordigd zijn indien ze de uitgangspunten en doelstellingen onderschrijven. Voor een overzicht van organisaties en activiteiten is een brochure beschikbaar.

Kopij voor het aprilnummer inzenden vóór 9 april 2013 aan
bulletin.rvkarnhem@gmail.com

Het volgende bulletin verschijnt op 13 april 2013.

Deze nieuwsbrief wordt verzonden naar 395 emailadressen.

De Raad van Kerken te Arnhem heeft een eigen website: www.rvkarnhem.nl

Reacties op dit bulletin kunt u mailen naar onze secretaris Johannes Kon
aris.kon.arnhem11@gmail.com of naar bulletin.rvkarnhem@gmail.com